

สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ISO 14001 : 2015

มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ห้องสมุดสาขาโชติเวช

201020374

สยาม อรุณศรีมรกต

จำลอง โพธิ์บุญ

คำนำ

หนังสือเรื่อง ISO 14001 : 2015 ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม เล่มนี้ได้จัดทำขึ้นมาเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชา สวทบ 532 มาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม คุณภาพ อาชีวอนามัยและพลังงาน สำหรับนักศึกษาปริญญาโท คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล รวมทั้งนักศึกษาในคณะอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยมหิดลและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม รวมทั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่ให้ความสนใจในการจัดทำระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 : 2015 ทั้งนี้ ผู้เขียนได้พยายามใช้ประสบการณ์จากการเป็นที่ปรึกษาและผู้ตรวจประเมินระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 มามากกว่า 600 องค์กรทั่วประเทศไทย เพื่อให้หนังสือดังกล่าวมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง การจะเป็นที่ปรึกษาและผู้ตรวจประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีการฝึกฝนประสบการณ์จากการเป็นที่ปรึกษาและผู้ตรวจประเมินจริง ไม่ใช่จากการเรียนในห้องเรียนเท่านั้นและการปฏิบัติงานในสถานประกอบการจริงจะทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถเชื่อมโยงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

สุดท้ายผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ที่ให้กำลังใจและผลักดันให้ผู้เขียนได้พยายามเขียนหนังสือเล่มนี้ได้ประสบความสำเร็จ ดังเช่น รองศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท ภักดีกุล รองศาสตราจารย์สุมาลี เทพสุวรรณ รองศาสตราจารย์สุชาติ นวกวงษ์ และศาสตราจารย์ ดร.จำลอง โพธิ์บุญ จากสาขาการจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผู้เขียนขอระลึกถึงและขอบขอบคุณความดีทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากหนังสือเล่มนี้ ให้แก่ท่านทั้งหลายที่ได้กล่าวนามมา ณ ที่นี้ รวมทั้งอาจารย์ทั้งหลายที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาการศึกษาต่าง ๆ ให้แก่ผู้เขียน ทำให้ผู้เขียนมีโอกาสก้าวหน้ามาจนกระทั่งปัจจุบัน ขอบกพร่องทั้งหลายที่เกิดในหนังสือเล่มนี้ผู้เขียนขอน้อมรับคำติชม และสามารถติดต่อผู้เขียนได้โดยตรงที่คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ sayam.aro@mahidol.ac.th, sayamthai88@gmail.com หรือ 081-6492158 ขอบกพร่องทั้งหลายที่เกิดขึ้นผู้เขียนขอน้อมรับฟังเพื่อการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

รองศาสตราจารย์ ดร.สยาม อรุณศรีมรกต
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทที่ 1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมกับ ISO 14001	1
1.1 ปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับโลก	2
1.2 สาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก	5
1.3 ผลกระทบจากภาวะโลกร้อนเริ่มเกิดขึ้นแล้วจริงหรือ	8
1.4 ประชาคมโลกกับการตอบสนองต่อปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	10
1.5 พิธีสารเกียวโต (kyoto protocol)	12
1.6 การประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	15
1.7 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของประเทศไทย	19
1.8 แนวทางการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม	40
บทที่ 2 ประวัติความเป็นมาของมาตรฐาน ISO 14001	51
2.1 ขั้นตอนในการพัฒนามาตรฐาน	51
2.2 ปัญหาการค้าและสิ่งแวดล้อมกับมาตรฐาน	52
2.3 มาตรฐานคืออะไร	54
2.4 ความหมายของ ISO	54
2.5 ความต้องการระบบมาตรฐานสากลโลก	55
2.6 ISO หรือ international organization for standardization	58
2.7 โครงสร้างขององค์กร ISO	59
2.8 การทำงานขององค์กร ISO	60
2.9 ISO เกี่ยวข้องกับสาขาใดบ้าง	62
2.10 สถานะการเงินขององค์กร ISO	63
2.11 มาตรฐานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ	63
2.12 การให้บริการทางด้านคำปรึกษาและการฝึกอบรมของ ISO	65
2.13 ประวัติความเป็นมาของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการรับรองระบบงานของประเทศไทย (NAC)	65

	หน้า
2.14 การรับรองระบบงาน	66
2.15 ความจำเป็นสำหรับองค์กรในการนำระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมไปใช้	70
2.16 ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมไปปฏิบัติ	71
2.17 ISO 14001 เจ็อนไขการค้ายุคใหม่	73
2.18 องค์ประกอบของมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	74
2.19 คำศัพท์และคำนิยาม	76
2.20 แนวทางการใช้มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	79
บทที่ 3 มาตรฐาน ISO 14001 กับการพัฒนาที่ยั่งยืน	83
3.1 ข้อมูลเบื้องหลังของมาตรฐาน ISO 14001 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (background)	84
3.2 จุดมุ่งหมายของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	85
3.3 ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ (success factors)	86
3.4 หลักการด้วยแนวคิด PDCA (plan-do-check-act)	87
3.5 เนื้อหาในข้อกำหนดมาตรฐานนานาชาติเล่มนี้ (content of this international standard)	89
3.6 แนวคิดด้านการจัดการที่ใช้ในมาตรฐานนี้ (conceptual meaning)	98
3.7 คำใหม่ที่มีอยู่ในมาตรฐานนี้และความหมาย (new words and meaning)	99
บทที่ 4 บริบทขององค์กรกับมาตรฐาน ISO 14001 : 2015	101
4.1 บริบทขององค์กร	101
4.2 ความเข้าใจในบริบทขององค์กร	102
4.3 ความเข้าใจถึงความต้องการและความคาดหวังขององค์กรที่เกี่ยวข้อง	103
4.4 การกำหนดขอบเขตของระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	104
4.5 ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	106
4.6 อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ	111

	หน้า	
บทที่ 5	ภาวะผู้นำในมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	115
	5.1 ความเป็นผู้นำ	115
	5.2 นโยบายสิ่งแวดล้อม	117
	5.3 บทบาทขององค์การ ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่	126
บทที่ 6	การวางแผนในระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	141
	6.1 การปฏิบัติการกำหนดความเสี่ยงพร้อมภาวะคุกคาม (ผลกระทบ) และโอกาสในการเกิด	141
	6.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญ	144
	6.3 ความสอดคล้องกับพันธะสัญญา	148
	6.4 การวางแผนปฏิบัติการ	157
	6.5 วัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม การวางแผนและการทำให้บรรลุ เป้าหมาย	157
	6.6 การวางแผนและการทำให้วัตถุประสงค์ตามวัตถุประสงค์	168
บทที่ 7	ส่วนสนับสนุนในระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	175
	7.1 ทรัพยากร	175
	7.2 ความสามารถ	176
	7.3 ความตระหนัก	177
	7.4 การสื่อสาร	186
	7.5 การสื่อสารภายใน	187
	7.6 การสื่อสารภายนอก	188
	7.7 เอกสารข้อมูล	192
	7.8 การจัดทำเอกสารใหม่และการปรับปรุงให้ทันสมัย	192
	7.9 การควบคุมเอกสารข้อมูล	193
บทที่ 8	การปฏิบัติการในมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	207
	8.1 การปฏิบัติ	207
	8.2 การเตรียมพร้อมตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉิน	217
บทที่ 9	การประเมินประสิทธิภาพการจัดการสิ่งแวดล้อม	223
	9.1 การประเมินผลการดำเนินงาน	223
	9.2 การประเมินความสอดคล้อง	228
	9.3 การตรวจประเมินภายใน	229

	หน้า
9.4 แผนการตรวจประเมินภายใน	230
9.5 การทบทวนของฝ่ายบริหาร	250
บทที่ 10 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	263
10.1 การปรับปรุง	263
10.2 ความไม่สอดคล้องและการปฏิบัติการแก้ไข	264
10.3 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	271
บทที่ 11 การขอการรับรองระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	273
11.1 ขั้นตอนการขอรับรอง	274
11.2 คุณสมบัติของหน่วยให้การรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม	277
11.3 หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอการรับรอง	288
11.4 หลักการขอการรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม	293
11.5 ขั้นตอนการรับการตรวจประเมินระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม	296
11.6 หน่วยงานให้การรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ในประเทศไทย	299
11.7 วิธีการแสดงเครื่องหมายรับรองระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับองค์กรที่ได้รับการรับรองของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.)	304
11.8 การเตรียมพร้อมรับการตรวจประเมิน	304
11.9 เรื่องของ 5 ส กับการจัดการสิ่งแวดล้อม	308
บทที่ 12 สรุปการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐาน ISO 14001 : 2015	315
12.1 การใช้เงินและการลงทุน (utilization and investment)	315
12.2 เศรษฐกิจพอเพียง (sufficient economy)	316
12.3 เศรษฐกิจสีเขียว (green economy)	320
12.4 เทคโนโลยีที่เหมาะสมและนวัตกรรมเพื่อความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม	322
12.5 โอกาสงานใหม่ในสังคมเศรษฐกิจสีเขียว	324
12.6 เกษตรอินทรีย์การผลิตเพื่ออนาคต	325
12.7 มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	326
12.8 มาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	326
12.9 มาตรฐานด้านการจัดการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	327

	หน้า
12.10 การพัฒนาทางด้านการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ศาสตร์	331
12.11 สหวิทยาการกับการจัดการแก้ไขปัญหาด้านสังคมและ สิ่งแวดล้อม	333
บทที่ 13 การประยุกต์ใช้เอกสารในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม	335
13.1 การนำเอกสารไปสู่การปฏิบัติ	336
13.2 การอบรมและทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติงาน	337
13.3 การนำเอกสารไปสู่การปฏิบัติหรือการประกาศใช้เอกสาร	339
13.4 แจกจ่ายเอกสารไปสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	339
13.5 การทดลองใช้เอกสาร	339
13.6 รายงานผลการใช้เอกสาร	340
ภาคผนวก ก มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 : 2015	345
การเปรียบเทียบกับระหว่างมาตรฐาน ISO 14001 : 2015 กับ ISO 14001 : 2004	
บรรณานุกรม	349
ดัชนี	353

" สำหรับเพื่อการศึกษาอย่างเท่านั้น "

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 การจมอยู่ใต้ทะเลของแผ่นดินบริเวณอ่าวไทยตอนบนจังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และกรุงเทพมหานคร ภาพดังกล่าวเคยเป็นบริเวณที่มีชุมชนอยู่อย่างหนาแน่น มีโรงเรียน สถานีนอนามัย และบ้านเรือนของประชาชน แต่ปัจจุบันพบว่าแผ่นดินจมอยู่ใต้ทะเลเหลือเพียงเสาไฟฟ้าโดดเด่นอยู่กลางทะเล ผู้คนต้องอพยพออกจากพื้นที่ไปอยู่ที่อื่น	3
ภาพที่ 1.2 หลักเขตของกรุงเทพมหานคร หลักเขตที่ 28 เมื่อสมัยก่อนอยู่บนบกแต่ปัจจุบันหลักเขตดังกล่าวอยู่กลางทะเลห่างจากชายฝั่งประมาณ 300-400 เมตร หลักเขตที่ 29 ก็เช่นเดียวกันอยู่ห่างจากหลักเขตดังกล่าวประมาณ 800 เมตร	4
ภาพที่ 1.3 กราฟแสดงการเพิ่มขึ้นของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ตั้งแต่ ค.ศ. 1744 ถึง ค.ศ. 1992 อันเป็นการเพิ่มขึ้นแบบทวีคูณ (exponential) ในระหว่างช่วงเวลาที่ทำการตรวจวัด แนวเส้น สีแดงที่สร้างขึ้นเป็นการคาดหมายจากแนวโน้มที่ผ่านมาและน่าจะทวีความเข้มข้นมากขึ้น	7
ภาพที่ 1.4 ความผันแปรของอุณหภูมิเฉลี่ยทั่วโลกในรอบ 100 ปี และในซีกโลกเหนือในรอบ 1,000 ปี	8
ภาพที่ 1.5 กลไกการทำงานทั้ง 3 ภายใต้พิธีสารเกียวโต	14
ภาพที่ 1.6 การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าชายเลนระหว่าง พ.ศ. 2504-2552	31
ภาพที่ 1.7 แนวโน้มความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	47
ภาพที่ 2.1 ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14000	75
ภาพที่ 3.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง PDCA และกรอบการทำงานของมาตรฐานนานาชาติ ISO 14001 : 2015	88
ภาพที่ 5.1 ตัวอย่างนโยบายสิ่งแวดล้อม	124
ภาพที่ 5.2 ตัวอย่างนโยบายสิ่งแวดล้อม	124
ภาพที่ 5.3 ตัวอย่างนโยบายสิ่งแวดล้อม	125
ภาพที่ 5.4 ตัวอย่างนโยบายสิ่งแวดล้อม	125
ภาพที่ 5.5 ตัวอย่างนโยบายสิ่งแวดล้อม	126

		หน้า
ภาพที่ 6.1	ตัวอย่างการบ่งชี้ปัญหาสิ่งแวดล้อม	147
ภาพที่ 6.2	ตัวอย่างทะเบียนกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม	156
ภาพที่ 6.3	ตัวอย่างแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม	172
ภาพที่ 7.1	การฝึกอบรมให้ความรู้จากหน่วยงานภายนอก	182
ภาพที่ 7.2	การสื่อสารภายใน	190
ภาพที่ 7.3	ระบบโครงสร้างของเอกสารโดยทั่วไปในระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม	197
ภาพที่ 11.1	การจัดวางที่เป็นระเบียบเรียบร้อย	311
ภาพที่ 11.2	ความสะอาดภายในศูนย์บริการรถยนต์	311
ภาพที่ 11.3	พื้นที่สีเขียวภายในสำนักงาน	312
ภาพที่ 11.4	เป็นการจัดวางถังเติมน้ำมันประเภทต่าง ๆ ในศูนย์บริการรถยนต์ มาตรฐานเป็นการนำระบบ 5 ส มาใช้โดยมีการบ่งชี้ประเภท น้ำมันเพื่อป้องกันการใช้ผิดประเภท และมีการบ่งชี้ที่ชัดเจนในแต่ละถัง	314
ภาพที่ 12.1	โรงงานผลิตแปะมันสำปะหลังในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีน้ำเสียที่มี BOD และ COD สูงน้ำเสียดังกล่าวที่มีคุณสมบัติที่ทำให้เกิดก๊าซชีวภาพและนำไปใช้ในการผลิตไฟฟ้า สำหรับโรงงาน	323
ภาพที่ 12.2	องค์กรที่นำระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมไปใช้จะมี มาตรการในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม มีการคัดแยกขยะประเภทต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ และป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี มีการฝึกอบรมพนักงานทุกระดับในรู้จัก และตระหนักกับสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ	328
ภาพที่ 12.3	ป้ายสร้างความตระหนักทางด้านความปลอดภัยในโรงผลิตไฟฟ้าที่ประเทศลาว ซึ่งความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญอันดับต้น ๆ ของการทำงาน ถ้างานใดไม่ปลอดภัยก็จะมีใครกล้าทำ เพราะทำแล้ว อาจเป็นอันตรายถึงชีวิต ฉะนั้นจึงเป็นแนวคิดของการทำงานคือ “ปลอดภัยไว้ก่อน” ก่อนทำงานอย่างอื่น องค์กรหลายแห่งจึง พัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยขึ้นใช้ในองค์กร	330

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 10.1 แผนภูมิการดำเนินงานในการตรวจสอบ	267
แผนภูมิที่ 11.1 ขั้นตอนการตรวจประเมิน	297

" สำหรับเพื่อการศึกษาและอ้างอิงเท่านั้น "

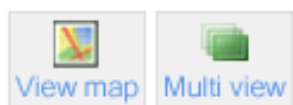
สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1.1	แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทรัพยากร พลังงานในช่วง 5-10 ปีที่ผ่านมา	39
ตารางที่ 9.1	แผนการประชุมหลักประจำปี 2560	256
ตารางที่ 11.1	ส่วนหนึ่งของหน่วยงานให้บริการการรับรองระบบการ จัดการสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย (certification body in thailand)	301

" สำหรับเพื่อการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก "

สามารถยืมและติดตามหนังสือใหม่ได้ที่ ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Walai Autolib

<http://lib.rmutp.ac.th/Catalog/BibItem.aspx?BibID=b00103428>

Title	ISO 14001 : 2015 ระบบมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม = ชื่อเรื่องเทียบเคียง / สยาม อรุณศรีมรกต; จ้างลอง โพธิ์บุญ.
Author	สยาม อรุณศรีมรกต
Publication	กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562
Edition	ครั้งที่พิมพ์ 1
Detail	354 หน้า. : ภาพประกอบ ; 26 ซม
Subject	การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม -- การจัดการ.(+) การพิทักษ์สิ่งแวดล้อม -- มาตรฐาน.(+) ไอเอสโอ 14001.(+)
Location	CHL
Source Types	Book

"สำหรับเพื่อการศึกษาและเพื่อความรู้"